

PRZEDMIOTOWE

ZASADY OCENIANIA Z PLASTYKI

Cele kształcenia i wychowania

Głównym celem nauczania plastyki w szkole podstawowej jest rozwijanie umiejętności odbioru wypowiedzi artystycznych i wykorzystanie zawartych w nich informacji oraz przygotowanie uczniów do analizy i interpretacji tekstów kultury. Niezwykle istotne znaczenie ma również rozwój wyobraźni twórczej oraz umożliwienie uczniom swobodnej ekspresji plastycznej. Zadania te można realizować dzięki szczegółowo zaplanowanym celom kształcenia i wychowania, uwzględniającym indywidualizację pracy uczniów oraz warunki, w których realizowany jest program.

Szczegółowe cele kształcenia

- Poznanie elementarnych pojęć plastycznych oraz związanych z innymi dziedzinami sztuki, na przykład filmem, fotografią.
- Orientacja w najważniejszych zagadnieniach teorii sztuki.
- Poznanie różnorodnych form twórczości.
- Wiedza na temat wybitnych dzieł architektury i sztuk plastycznych w Polsce i na świecie. – Poznanie twórczości artystów ludowych własnego regionu.
- Wiedza na temat zabytków, instytucji kulturalnych oraz dzieł sztuki w najbliższym otoczeniu, w Polsce i w Europie.
- Plastyczne widzenie natury, a nie postrzeganie jej tylko w sposób „przedmiotowy”, „literacki”.
- Interpretacja i ocena otoczenia pod kątem wartości plastycznych.
- Posługiwanie się podstawowym warsztatem plastycznym.
- Rozróżnianie określonych dyscyplin w takich dziedzinach jak: architektura, sztuki plastyczne, fotografia, film oraz telewizja i internet.
- Świadome wykorzystywanie w samodzielnych działaniach różnorodnych technik plastycznych oraz narzędzi multimedialnych.
- Umiejętne i twórcze posługiwanie się różnymi materiałami, narzędziami i technikami właściwymi dla określonych dziedzin sztuki.
- Realizowanie określonych działań plastycznych i własnych pomysłów. – Korzystanie z różnorodnych źródeł informacji w celu rozwijania zainteresowań plastycznych i pogłębiania wiedzy o sztuce.
- Dokonywanie wyborów i podejmowanie samodzielnych działań plastycznych. –Rozpoznawanie własnych możliwości i uzdolnień plastycznych oraz przezwyciężanie trudności w podejmowaniu działań plastycznych.

Szczegółowe cele wychowania

- Samodzielne zdobywanie wiedzy na temat sztuki regionalnej i środowiskowej.
- Rozwój wyobraźni twórczej, kreatywnego myślenia i działania.
- Aktywny i świadomy odbiór dzieł sztuki.
- Odwiedzanie muzeów i galerii oraz uczestnictwo w wystawach.
- Kolekcjonowanie reprodukcji dzieł sztuki.

- Ciekawość i pragnienie poznawania nowych zagadnień plastycznych. – Potrzeba artystycznej ekspresji.
- Gromadzenie wytworów sztuki ludowej oraz wiadomości z nią związanych. – Rozwój wrażliwości estetycznej i emocjonalnej.
- Otwartość w wyrażaniu własnych sądów i opinii.
- Tolerancja wobec działań, zainteresowań i sądów innych ludzi.
- Szacunek dla twórców różnych form sztuki i ich artystycznych dokonań. – Przyjmowanie pod wpływem sztuki właściwych postaw moralnych i społecznych. – Włączanie sztuki we własne życie

Założone osiągnięcia (umiejętności i wiadomości) ucznia:

- wymienia elementy plastyczne kształtujące otoczenie
- określa rolę plastyki w najbliższym otoczeniu
- wymienia podstawowe terminy plastyczne
- wyodrębnia w naturze elementy abecadła plastycznego
- wskazuje i porównuje wybrane elementy abecadła plastycznego w naturze i w pracy plastycznej
- przedstawia fragment otoczenia na płaszczyźnie
- wyraża w działaniach plastycznych „widzenie plastyczne”
- określa znaczenie poznanych terminów
- stosuje różnorodne rodzaje punktów i linii w działaniach plastycznych
- wymienia podstawowe narzędzia rysunkowe i podłoża
- utrzymuje w ładzie swój warsztat pracy
- wyjaśnia, co to jest walor i plama walorowa
- stosuje w działaniach plastycznych plamy o odmiennym charakterze
- wyjaśnia, na czym polega lawowanie
- wyjaśnia różnice między walorem w rysunku i malarstwie
- różnicuje walor w działaniach plastycznych
- wyjaśnia, co to jest światłocien
- objaśnia rolę światłocienia w rysunku
- rysuje prosty przedmiot z zastosowaniem światłocienia
- wymienia rodzaje barw
- klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju
- podaje sposoby otrzymywania barw pochodnych i złamanych oraz łączenia barw dopełniających
- wyjaśnia, co to jest gama kolorystyczna i podaje jej rodzaje
- tłumaczy, czym jest tonacja

- wyjaśnia, co to są techniki malarskie
 - wymienia narzędzia i podłoża typowe dla danej techniki
 - charakteryzuje określoną technikę malarską
 - tłumaczy, co to jest pigment
 - organizuje warsztat pracy
 - stosuje określoną technikę w działaniach plastycznych
 - wyjaśnia, co to są techniki mieszane
 - opisuje, na czym polegają wybrane techniki mieszane
 - wykonuje pracę w dowolnej technice mieszanej w sposób ekspresyjny i estetyczny • wyjaśnia, co to jest faktura
 - określa rodzaj faktury w dziełach różnych dyscyplin plastycznych
 - ukazuje fakturę w pracach plastycznych
 - wyjaśnia, co to jest forma
 - odróżnia formę płaską od formy przestrzennej
 - rozróżnia rodzaje form w otaczającym świecie
 - stosuje różnorodne formy w działaniach plastycznych
 - wyjaśnia, co to jest kompozycja
 - wymienia zasady harmonijnej kompozycji
 - podaje rodzaje kompozycji
 - określa rodzaj kompozycji w wybranych reprodukcjach
 - wykonuje pracę z wykorzystaniem wybranej kompozycji
 - tłumaczy, co to jest perspektywa
 - wymienia rodzaje perspektywy
 - wyjaśnia rolę perspektywy w dziele sztuki
 - określa formy twórczości
 - rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki
 - wymienia charakterystyczne cechy rysunku jako dyscypliny plastycznej • podaje funkcje szkicu
 - używa właściwych przyborów rysunkowych do zadanego tematu
 - organizuje warsztat pracy przy wykonywaniu prac rysunkowych
 - posługuje się szkicem jako wstępnym etapem do właściwej pracy
- charakteryzuje malarstwo jako dyscyplinę plastyczną
- wyjaśnia, czym się różni malarstwo realistyczne od malarstwa abstrakcyjnego • określa sposób przedstawienia rzeczywistości na obrazie: płaski lub przestrzenny • używa właściwych przyborów malarskich do zadanego tematu

- rozróżnia na przykładach tematyczne rodzaje malarstwa
- organizuje warsztat pracy przy malowaniu prac
- maluje pracę na określony temat
- wyjaśnia, na czym polega specyfika grafiki jako dyscypliny plastycznej • wyjaśnia, czym różni się grafika warsztatowa od grafiki użytkowej
- rozróżnia formy grafiki użytkowej
- określa znaczenie poznanych terminów
- wykonuje proste matryce i odbitki
- organizuje warsztat pracy przy tworzeniu prac graficznych
- określa specyfikę architektury jako dyscypliny plastycznej
- wyjaśnia rolę architektury
- wymienia przykłady architektury o różnym przeznaczeniu w swojej miejscowości lub w jej pobliżu
- określa, co to jest zabytek
- opisuje, czym zajmuje się konserwator zabytków
- rysuje lub maluje budowlę architektoniczną o wybranej funkcji określa specyfikę wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego
- wskazuje różnice między wzornictwem przemysłowym a rzemiosłem artystycznym • wyjaśnia związek między estetyką a funkcjonalnością przedmiotów
- wskazuje przykłady wytworów wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego w najbliższym otoczeniu
- projektuje (maluje lub rysuje) przedmiot codziennego użytku pełniący funkcje estetyczne i funkcjonalne
- wyjaśnia, co jest istotą sztuki ludowej
- wymienia dyscypliny plastyczne, w których przejawia się twórczość ludowa • wskazuje charakterystyczne cechy wytworów sztuki ludowej
- wykonuje pracę plastyczną w stylistyce typowej dla sztuki ludowej
- wyjaśnia, w jakich formach przejawia się sztuka współczesna
- tłumaczy, czym różni się fotografia artystyczna i użytkowa
- określa, różnice między filmem komercyjnym i artystycznym
- omawia znaczenie poznanych terminów
- wykonuje prosty fotomontaż
- opracowuje plakat z zastosowaniem techniki fotokolażu
- wymienia najważniejsze zabytki regionu
- wskazuje przynajmniej jednego artystę lokalnego
- objaśnia funkcję twórczości lokalnej

NARZĘDZIA POMIARU WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI, ORIENTACJI NA ZAJĘCIACH PLASTYCZNYCH

- Prace wytwórcze – umiejętności praktyczne - ocena
- Wiedza: kartkówki, odpowiedzi - ocena
- Zaangażowanie ucznia w treść zajęć, przygotowanie do zajęć, organizacja stanowiska pracy, postawa, kończenie prac, zgodność z tematem – ocena, plusy, minusy • zeszyt – ocena

STOSOWANA SKALA OCEN

Oceny wyrażone są w cyfrach od jeden do sześciu:

stopień celujący -6

stopień bardzo dobry -5

stopień dobry - 4

stopień dostateczny - 3

stopień dopuszczający - 2

stopień niedostateczny - 1

Przy ocenach celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający dopuszcza się stawianie plusów i minusów. Przy obliczaniu średniej ważonej liczymy: np. 3+ jako 3,5; 3- jako 2,8.

Uczeń może poprawić każdą kartkówkę oprócz tej, z której otrzymał ocenę celującą lub bardzo dobrą.

Częstotliwość pomiaru osiągnięć

- kartkówki 15 minut i dłużej - w zależności od potrzeb,
- odpowiedzi ustne przynajmniej jeden raz w semestrze,
- prace wytwórcze przynajmniej cztery razy w semestrze,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego przynajmniej jeden raz w semestrze,

Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć jeden raz w semestrze, bez podania przyczyny (np. w dzienniku), kolejne razy ocenione będą oceną niedostateczną w rubryce: aktywność i zaangażowanie ucznia

• Jak oceniam prace plastyczne wykonane ręcznie

1. Prace powinny być wykonane zgodnie z wytycznymi podanymi na początku lekcji podczas omawiania procesu twórczego, zgodne z tematem, niezniszczone
2. Prace powinny być ukończone i podpisane
3. W przypadku choroby uczeń oddaje prace do dwóch tygodni od przyjścia do szkoły, w przypadku trudniejszych sytuacji, uczeń ustala termin z nauczycielem, w przeciwnym razie otrzymuje ocenę niedostateczną
4. Uczeń kończy prace w domu za pozwoleniem nauczyciela, z jego podpisem, w przeciwnym razie praca nie będzie oceniana

• Jak oceniam wiedzę plastyczną

1. Zasady oceniania prac pisemnych ucznia:

% 0% - 25% 26% - 44% 45% - 69% 70% - 84% 85% - 96% 97%-100% stopień niedostateczny
dopuszczający dostateczny dobry bardzo dobry celujący

2. Zasady oceniania odpowiedzi ustnych:

Uczeń otrzymuje ocenę:

- dopuszczającą – gdy odpowiedź jest niesamodzielna, z błędami, zgodna z wymaganiami koniecznymi;
- dostateczną – gdy odpowiedź jest z małymi błędami, samodzielna, niepełna, zgodna z wymaganiami podstawowymi;
- dobrą – gdy odpowiedź jest samodzielna, niepełna, z niewielkimi usterkami językowymi, zgodna z wymaganiami na ocenę dobrą;
- bardzo dobrą – gdy odpowiedź jest wyczerpująca, bezbłędna, samodzielna, z uwzględnieniem języka przedmiotowego oraz odpowiadająca poziomowi wymagań na ocenę bardzo dobrą;
- celującą – gdy odpowiedź jest wyczerpująca, bezbłędna, samodzielna, z uwzględnieniem języka przedmiotowego, poparta licznymi przykładami z życia codziennego.
- Ocena za odpowiedź ustną jest uzależniona od stopnia trudności pytań, prawidłowości odpowiedzi, umiejętności poprawnego wypowiadania się językiem sztuki
- Przy ocenianiu odpowiedzi ustnej będzie również brany pod uwagę wkład pracy ucznia w przygotowanie się do lekcji

• Jak oceniam zaangażowanie ucznia

Zaangażowanie ucznia - jest bardzo istotne w przypadku ucznia nieposiadającego talentu manualnego, predyspozycji do zapamiętywania treści związanych z wiedzą plastyczną, lecz stara się być zawsze przygotowany do lekcji, wykonuje prace na czas, przestrzega zasad BHP, ma życzliwy stosunek do swoich kolegów i koleżanek, jest aktywny, kreatywny, dba o swoje stanowisko pracy.

Uczeń jest informowany na bieżąco jak wygląda jego zaangażowanie w treść zajęć, jest oceniany adekwatnie do wkładanego wysiłku pracy, swojej rzetelności – otrzymuje oceny, plusy, minusy

• Jak oceniam zeszyt

Uczeń ma obowiązek przynosić zeszyt na każdą lekcję, powinien być prowadzony systematycznie tj. powinny być w nim wszystkie notatki podawane przez nauczyciela podczas zajęć w sposób czytelny i estetyczny.

• Zasady wystawiania oceny śródrocznej, końcowej:

Przy wystawieniu oceny śródrocznej, końcoworocznej, nauczyciel będzie brał pod uwagę wszystkie oceny częściowe uzyskane przez ucznia. Ocena śródroczna, końcowo roczna, jest średnią ważoną wszystkich ocen częściowych.

Na ocenę semestralną, końcowo roczną, składają się:

- DZIAŁ I - średnia arytmetyczna ocen z prac wytwórczych x 30%
- DZIAŁ II - średnia arytmetyczna ocen z kartkówki, prezentacji, odpowiedzi x 30%
- DZIAŁ III - średnia arytmetyczna ocen za zaangażowanie się w treść zajęć x 30%
- DZIAŁ IV –średnia arytmetyczna za zeszyt x 10%

Oceny są wystawione według skali:

kl. V-VI Średnia ważona	1-1,59	1,6 – 2,59	2,6 – 3,59	3,6 – 4,59	4,6 – 5,59	5,6 - 6
ocena	niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	Bardzo dobry	celujący
kl. IV Średnia ważona	1-1,49	1,5-2,49	2,50-3,49	3,5-4,49	4,5-5,49	5,5-6

BONUS

W przypadku gdy uczeń:

- Wykazuje się dużą aktywnością i zaangażowaniem na lekcji,
- Chętnie wykonuje dodatkowe prace zlecone przez nauczyciela,

Nauczyciel może przyznać dodatkowo bonus maksymalnie 0,3 do średniej ważonej w ciągu roku szkolnego (bonus można przyznać jednorazowo w całości bądź dzielić na dwa semestry). Ocena końcoworoczna to średnia arytmetyczna średnich ważonych ocen za I i II semestr. W przypadku znacznej poprawy ucznia w nauce w II semestrze tzn. o 1 punkt wagi lub więcej w stosunku do I semestru, ocena końcowo roczna zostanie wystawiona na podstawie średniej ważonej za II semestr. Ocena końcowa nie może być niższa od oceny proponowanej, w przypadku gdy uczeń nie otrzymał ocen wpływających na jej obniżenie.

• Tryb oceniania

1. Przewiduje się, co najmniej 1 prezentację w ciągu semestru
2. Kartkówki zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Każda z nich jest poprzedzona lekcją powtórzeniową, na której nauczyciel informuje uczniów o zakresie obowiązującego materiału..
3. Prace pisemne - kartkówki, prezentacje - są obowiązkowe. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych (nieobecność usprawiedliwiona) nie może jej napisać, to powinien uczynić to w terminie dwutygodniowym od rozdania prac lub od dnia przyścia do szkoły po nieobecności (termin ustala nauczyciel).
4. Jeżeli uczeń nie napisze pracy w wyznaczonym terminie, a był obecny w szkole otrzymuje ocenę niedostateczną , którą może poprawić we wskazanym przez nauczyciela terminie.
- 5 Jeżeli uczeń nie napisze pracy w wyznaczonym terminie bo nie był obecny w szkole (nieobecność usprawiedliwiona), pisze zaległy sprawdzian od razu po powrocie do szkoły na pierwszej lekcji z danego przedmiotu podczas której jest obecny w szkole.
5. Dopuszczalna jest poprawa prac. Poprawa jest dobrowolna i może odbywać się poza lekcjami również w terminie 2 tygodni od rozdania prac. Poprawę pracy uczeń pisze tylko jeden raz w terminie ustalonym przez nauczyciela. Jeżeli uczeń nie pojawia się w wyznaczonym terminie bez usprawiedliwienia traci prawo do poprawy.
6. Do dziennika lekcyjnego wpisuje się obie oceny: za pracę pierwotną i za poprawę .
7. Na koniec semestru nie przewiduje się sprawdzianu końcowego zaliczeniowego.

W okresie 2 tygodni przed radą klasyfikacyjną śródroczną/roczną nie przeprowadza się sprawdzianów i prac klasowych dla danej klasy.

8. Warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż przewidywana określają Zasady Wewnątrzszkolnego Oceniania.

• **Sposoby informowania uczniów, rodziców lub opiekunów o osiągnięciach edukacyjnych.**

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego materiału sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów i zapoznaje z PZO.

2. Po sprawdzeniu prac (kartkówki, prace domowe, odpowiedzi) nauczyciel zapoznaje uczniów z ocenami, przekazuje ustną informację o jego mocnych stronach, co i jak wymaga poprawy oraz w jaki sposób powinien to zrobić. W razie nieobecności ucznia, na jego prośbę, nauczyciel podczas przerwy okazuje pracę i omawia ją.

Prace plastyczne omawiane są na bieżąco, podczas pracy uczniów, aprobując i sugerując właściwe rozwiązania, oraz okresowo na forum klasy wskazując dobre rozwiązania i niekorzystne

Po sprawdzeniu prac pisemnych, nauczyciel omawia prace, wskazuje dobre strony oraz co i jak należy poprawić, dokonuje pisemnego wpisu na pracy ucznia

3. Każdy uczeń może uzyskać informację o swoich osiągnięciach edukacyjnych, co robi dobrze a nad czym musi popracować.

4. Oceny zdobywane przez uczniów są systematycznie odnotowywane w dzienniku elektronicznym.

5. Nauczyciel udziela informacji ustnej o postępach dziecka w szkole w trakcie trwania konsultacji lub przez portal Librus. Rodzic w trakcie oglądania pracy może sporządzać notatki, nie może zabrać pracy ze sobą.

6. Wychowawca, nie później niż 14 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej, informuje rodziców o przewidywanej ocenie semestralnej (końcowo rocznej).

Wymagania edukacyjne

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągane w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetek szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu „plastyka” stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obowiązkowych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne, oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne).

Stopień celujący

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką oraz posiada wiedzę i umiejętności określone w programie nauczania może uzyskać stopień celujący. Zawsze jest przygotowany do zajęć. Ze wszystkich obowiązkowych prac uzyskał ocenę pozytywną. Ponadto powinien osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

Pozostałe zapisy dotyczące oceniania znajdują się w Statucie szkoły. PZO z plastyki jest zgodne ze Statutem SP nr 6 w Białymstoku.